Dosarul nr. 4r-2987/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23179207-02-4r-08072024 Judecător: Veaceslav Cernalev

D E C I Z I E
în numele Legii

21 august 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată Oxana Robu
Judecătorii Vitalie Budeci și Vladislav Schibin

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Creciun Adrian declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2024, la contestaţia făptuitorului Anestiade Serghei, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în r-ul *****, satul *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 117905 din 23 noiembrie 2023, încheiat de către Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei, în baza art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional şi a deciziei de sancţionare contravenţională.

Procedura de citare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La 23 noiembrie 2023 agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional de Patrulare al Inspectoratului General al Poliţiei, Creciun Adrian, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 117905, prin care cet. Anestiade Serghei a fost sancţionat cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 1500 (o *mie cinci sute)* lei, în baza art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind reţinut în sarcina acestuia că, la 23 noiembrie 2023, ora 12 şi 45 min., deplasându-se la volanul automobilului de modelul „Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare „*****”, în loc. Stăuceni din mun. Chişinău, tracta remorca cu n/î

*****, fără a avea asupra sa certificatul de înmatriculare, poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă, ignorând prevederile pct. 10 ali. (2) lit. b) din Regulamentul circulaţiei rutiere.

Anestiade Serghei, la 23 noiembrie 2023, a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 117905 din 23 oiembrie 2023, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancţionare contravenţională, cu încetarea procesului contravenţional.

În motivarea contestaţiei a indicat că, agentul constatator a neglijat explicaţiile sale, întocmind procesul-verbal ilegal şi abuziv. A menţionat autorul contestaţiei că de fapt, dat fiind faptul că era un automobil străin, a găsit actele cu dificultăţi, şi a comunicat poliţistului că are actele solicitate, intenţionând să le prezinte însă agentul constatator a menţionat că este deja târziu şi că procesul verbal a fost întocmit, astfel nu i-a permis să noteze obiecţiile, stopând un şofer din trafic care a semnat în calitate de martor în procesul verbal.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2024 a fost admisă contestaţia depusă de Anestiade Serghei, *născut la *****, IDNP *****, domiciliat în r-ul *****, satul *****,* împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 117905 din 23 noiembrie 2023, încheiat de către Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei, în baza art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional şi a deciziei de sancţionare contravenţională. S-a încetat procesul contravenţional pornit în privinţa cet. Anestiade Serghei, *născut la *****, IDNP *****,* pentru săvârşirea faptei contravenţionale prevăzute de art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional, şi care prin decizia Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei din 23 nnoiembrie 2023, a fost supus sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 1500 (o *mie cinci sute)* lei, pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs la data de 17.06.2024, în termen, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Creciun Adrian prin care solicită admiterea recursului, casarea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2024, cu dispunerea rejudecării în prima instanţă.

În susținerea recursului s-a invocat, că agentul constatator nu a cunoscut despre data şi locul petrecerii şedinţelor de judecată.

Mai susține că instanţa de judecată superficial a examinat cauza contravenţională din considerentul că s-a limitat la constatarea faptului că la dosar nu există probe. Atragem atenţia asupra practicii statornicite în acest domeniu, potrivit căreia contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator, care sunt expuse în Procesul-verbal cu privire Ia contravenţie. în asemenea situaţie este pertinentă constatarea personală a agentului constatator aflat în exerciţiul atribuţiilor de serviciu şi responsabil de executarea acestora. Mai mult decât atât, agentul constatator poate prezenta înregistrări video de la locul şi data constatării

contravenţiei care arată că informaţiile şi datele oferite de contravenient în contestaţia sunt neveridice şi nu corespund adevărului. însă pentru a asigura administrarea acestei probe şi a o examina şi aprecia, este necesară întoarcerea cauzei la rejudecare. în situaţia existenţei unor divergenţe dintre constatările din hotărârea de judecată şi poziţia agentului constatator, este imperios elucidarea acestora prin acordarea dreptului, atât contravenientului, cât şi agentului constatator, la rejudecarea cauzei

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

Colegiul penal reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În fapt, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 117905,

cet. Anestiade Serghei a fost sancţionat cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 1500 (o *mie cinci sute)* lei, în baza art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind reţinut în sarcina acestuia că, la la 23 noiembrie 2023, ora 12 şi 45 min., deplasându-se la volanul automobilului de modelul „Ford Tranzit" cu numărul de înmatriculare „*****", în loc. Stăuceni din mun. Chişinău, tractează remorca cu n/î *****, fără a avea asupra sa certificatul de înmatriculare, poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă, ignorând prevederile pct. 10 ali. (2) lit. b) din Regulamentul circulaţiei rutiere.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2024, s-a admis contestaţia cet. Anestiade Serghei, *născut la *****, IDNP *****, domiciliat în r-ul *****, satul *****,* împotriva procesului- verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 117905 din 23 noiembrie 2023, încheiat de către Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei, în baza art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional şi a deciziei de sancţionare contravenţională. S-a încetat procesul contravenţional pornit în privinţa cet. Anestiade Serghei, *născut la *****, IDNP *****,* pentru săvârşirea faptei contravenţionale prevăzute de art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional, şi care prin decizia Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei din 23 nnoiembrie 2023, a fost supus sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 1500 (o *mie cinci sute)* lei, pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

Potrivit art. 448 din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8). În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația. Persoana față de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît şi la pronunțarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale. Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de

judecată competentă. Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatator. În cazul prevăzut la alin. (2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei. Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plăteşte taxă de stat.

Potrivit prevederilor art. 455 alin. (1) Cod contravenţional al Republicii Moldova, şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la şedința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înştiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale şi permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală. (2^1) Dacă pe parcursul judecării cauzei contravenţionale se constată că agentul constatator este în imposibilitate de a participa în continuare la şedinţă, el poate fi înlocuit cu un alt agent constatator, fără reluarea judecării cauzei contravenţionale de la început. Agentului care a intervenit în proces instanţa îi oferă timp suficient pentru a lua cunoştinţă de materialele cauzei contravenţionale, inclusiv de cele cercetate în instanţă, şi pentru a se pregăti de participarea de mai departe la procesul contravenţional. Agentul are dreptul să solicite repetarea unor acţiuni procesuale deja efectuate în şedinţă în lipsa lui dacă are de concretizat circumstanţe suplimentare. (2^2) Înlocuirea agentului constatator se dispune de conducătorul autorităţii publice în care activează agentul constatator. (3) Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale. (4) Participarea făptuitorului reţinut este obligatorie. Aducerea lui este asigurată de poliţie. (5) În cazul în care se solicită aplicarea sancțiunii arestului contravențional, participarea făptuitorului și a apărătorului acestuia la şedința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Neprezentarea cu rea-voință a făptuitorului și nici a apărătorului acestuia permite aplicarea sancțiunii arestului contravențional în absența acestora.

În această ordine de idei, Colegiul stabilește că instanța de fond a pronunțat o soluție pripită și nemotivată, or, instanța de fond a examinat cauza în lipsa agentului constatator Creciun Adrian, or, deși la materiale cauzei se regăsește confirmarea precum că agentul constatator a fost citat prin poșta electronică la adresa inp@igp.gov.md (f.d.11), aceasta este greșită, adresa corectă a instituției agentului constatator fiind: secretariat.centru.insp@igp.gov.md.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs relevă că instanța de fond a examinat

cauza în lipsa agentului constatator, iar la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar certifica faptul că agentul constatator Creciun Adrian să fi fost citat legal, ceea ce constituie o încălcarea a dreptului la un proces echitabil, procesul contravențional fiind lipsit de elementul contradictorialității.

În acest sens, Colegiul penal conchide că, eroarea admisă de către instanţa de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea hotărârii integral, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanţa de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise, deoarece eroare admisă nu poate fi corectată de către instanța ierarhic superioară, fiind impusă necesitatea de casare și trimitere a cauzei spre o nouă examinare.

În această ordine de idei, instanța de recurs subliniază că, în temeiul prevederilor procedurale de examinarea a cauzei, inclusiv în ordine contravențională, la o nouă rejudecare, instanța de fond urmează să țină cont de precizările instanței de recurs, or, pentru instanţa de rejudecare, indicaţiile instanţei de recurs sunt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămâne cea care a existat la soluţionarea recursului.

CEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61*). Curtea evidențiază că trebuie să se ţină seama de relevanța şi incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (*Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*).

Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de participanții la proces sunt importante pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns concret în hotărâre. Pe când abținerea instanței ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un şir de argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO, deoarece participanților nu le-a fost acordată posibilitatea de a şti dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse, şi în ultimul caz, cauzele acestei respingeri.

Procedând în asemenea mod, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare. Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare şi apreciere a probelor prezentate de părţi, de gradul de percepție şi analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat,

prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,–

D E C I D E:

Admite recursul declarat de agentului constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Creciun Adrian casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 aprilie 2024, la contestaţia făptuitorului Anestiade Serghei, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în r-ul *****, satul *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 117905 din 23 noiembrie 2023, încheiat de către Inspectoratul Naţional de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliţiei, în baza art. 232 alin. (1) din Codul contravenţional şi a deciziei de sancţionare contravenţională, şi remite cauza respectivă la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Oxana Robu

Judecător Vitalie Budeci

Judecător Vladislav Schibin